

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Piotr Miklis

KNO.410.1.3.2025

Pan
Sławomir Nitras
Minister Sportu i Turystyki
Ministerstwo Sportu i Turystyki
ul. Senatorska 14
00-082 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/001 Wykonanie budżetu państwa w 2024 roku w części 25 – Kultura fizyczna oraz
części 40 – Turystyka

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Sportu i Turystyki ¹ , ul. Senatorska 14, 00-082 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Sławomir Nitras, Minister Sportu i Turystyki od dnia 13 grudnia 2023 r.
Okres objęty kontrolą	Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2024. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2021-2023 okres kontroli obejmuje również te lata.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontrolerzy	1. Olga Michalecka, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 22928; 2. Agnieszka Łyszcz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/5/2025 z 7 stycznia 2025 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: MSiT, Ministerstwo.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2024 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 25 – Kultura fizyczna oraz 40 – Turystyka.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 25 – Kultura fizyczna oraz 40 – Turystyka.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zakres kontroli Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 25 oraz 40 w trakcie roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 25 oraz 40 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw celowych budżetu państwa,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta trzeciego stopnia,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analiza stanu zobowiązań,
- szczegółowa analiza wydatków ponoszonych na działania promocyjne i reklamowe oraz usługi doradcze i eksperckie,
- analiza prawidłowości sporządzania wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa przez podległe jednostki.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm. Dalej: ufp.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 25 – Kultura fizyczna oraz w części 40 – Turystyka.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w przepisach o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe oraz w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 25 oraz części 40 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent główny oraz dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

Część 25 – Kultura fizyczna

OBSZAR	1. Dochody budżetowe
Opis stanu faktycznego	Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. kontrola dochodów budżetowych w części 25 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego. W ustawie budżetowej na rok 2024⁶ dochody budżetowe w części 25 zaplanowano w kwocie 481 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 6 907,2 tys. zł i były wyższe o 3 512,3 tys. zł od dochodów wykonanych w 2023 r.⁷ Najwyższy udział w dochodach stanowiły wpływy z różnych dochodów (5 837,6 tys. zł, tj. 85% dochodów)⁸. W Urzędzie obsługującym Ministra (dysponent trzeciego stopnia) dochody budżetowe na 2024 r. zaplanowano w kwocie 11 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 64,2 tys. zł, tj. o 12,4 tys. zł mniej niż zrealizowano w 2023 r.⁹ Największy

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 122, ze zm.), dalej: ustawa budżetowa na rok 2024.

⁷ Dochody wykonane w 2023 r. - 3 394,9 tys. zł.

⁸ Wpływy sklasyfikowane w § 0970 – Wpływy z różnych dochodów.

⁹ Dochody budżetowe w 2023 r. w części 25 Kultura fizyczna – dysponent trzeciego stopnia – wykonanie 76,7 tys. zł.

udział w dochodach stanowiły wpływy z tytułu rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (36,4 tys. zł) oraz kar i odszkodowań wynikających z umów (11,8 tys. zł).

Stan należności pozostałych do zapłaty w części 25 na koniec 2024 r. wyniósł łącznie 66 770,9 tys. zł, w tym 55 377,1 tys. zł stanowiły zaległości netto. Najwyższe należności, w tym zaległości, wystąpiły w dziale 926 – Kultura fizyczna i wyniosły odpowiednio: 66 473,4 tys. zł i 55 079,6 tys. zł (głównie z tytułu zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości – 54 027,5 tys. zł i 49 184,2 tys. zł). W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost kwoty należności o 55 858,5 tys. zł (z 10 912,4 tys. zł), w tym zaległości o 50 954,7 tys. zł (z 4 422,4 tys. zł).

Na koniec 2024 r. w Urzędzie obsługującym Ministra stan należności pozostałych do zapłaty wyniósł 8 613,3 tys. zł (głównie sklasyfikowane w § 0970 – Wpływy z różnych dochodów – 6 281,6 tys. zł), w tym zaległości netto 3 361,1 tys. zł. W porównaniu do roku 2023 należności były wyższe o 231,1 tys. zł, zaległości o 231,1 tys. zł¹⁰.

(akta kontroli str. 230-246, 1172, 1179-1185, 1282-1283, 1343-1345, 1367)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2024 w części 25 zaplanowano wydatki w wysokości 2 566 522 tys. zł¹¹. Plan wydatków został zwiększony środkami rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 1 575,6 tys. zł (po korektach). Plan po zmianach wyniósł 2 568 097,6 tys. zł. Zrealizowane w 2024 r. wydatki wyniosły 1 711 285,3 tys. zł (66,6% planu po zmianach) i były niższe o 179 613 tys. zł od wydatków zrealizowanych w 2023 r. (1 890 898,3 tys. zł).

Wydatki dysponenta trzeciego stopnia w 2024 r. zrealizowano w kwocie 113 257,5 tys. zł (plan po zmianach stanowił 118 538,9 tys. zł) i były wyższe o 15 608,6 tys. zł niż wydatki dysponenta trzeciego stopnia zrealizowane w 2023 r. (97 648,9 tys. zł).

W 2024 r. plan wydatków w części 25 nie został zwiększony środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej budżetu państwa.

(akta kontroli str. 5-161, 230-245, 263-531, 693, 789, 1174-1177, 1346-1349, 1355-1357)

Środki rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 1 575,6 tys. zł (po korektach) zostały wykorzystane w 97,9%, tj. w kwocie 1 543,3 tys. zł, w tym m.in. na:

- sfinansowanie wynagrodzeń, w tym dodatku wyrównawczego, ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz odprawy emerytalnej (wraz z pochodnymi) dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych w MSiT (poz. 21) – przyznano środki w wysokości 598,2 tys. zł;

¹⁰ Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2023 r. – 8 382,2 tys. zł, w tym zaległości netto – 3 130 tys. zł.

¹¹ Przed nowelizacją ustawy budżetowej – 2 568 522 tys. zł.

- sfinansowanie w 2024 r. wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) pracowników MSiT w wymiarze czterech etatów członków korpusu służby cywilnej (poz. 19)¹² – przyznano środki w wysokości 507,9 tys. zł;
- sfinansowanie zadań związanych z przygotowaniem i sprawowaniem Przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r. (poz. 62) – przyznano środki w wysokości 308 tys. zł (po korekcie);
- zwiększenie dotacji podmiotowej dla Polskiej Agencji Antydopingowej w 2024 r. na uzupełnienie wzrostu wynagrodzeń do poziomu 20% w odniesieniu do ustawy budżetowej na 2023 r.¹³ (poz. 66) – przyznano środki w wysokości 123 tys. zł;
- sfinansowanie w 2024 r. dodatków służby cywilnej (wraz z pochodnymi) dla dwóch urzędników służby cywilnej zatrudnionych w MSiT (poz. 20) – przyznano środki w wysokości 30,3 tys. zł.

Poddane badaniu środki przeznaczone na zadania finansowane z rezerw celowych budżetu państwa na łączną kwotę 313,2 tys. zł (19,9% środków przyznanych w ramach rezerw celowych) zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Szczegółowemu badaniu poddano wydatkowanie i rozliczenie środków poz. 62 rezerw celowych budżetu państwa przeznaczonych na sfinansowanie zadań związanych z przygotowaniem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r. na łączną kwotę 190,2 tys. zł. Z przyznanych środków wydatkowano 177,2 tys. zł. Środki rezerwy celowej zostały przeznaczone głównie na sfinansowanie systemu motywacyjno-lojalnościowego dla członków korpusu prezydencji, pracowników zaangażowanych w 2024 r. w przygotowania polskiego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r. Środki wydatkowano zgodnie z przyjętymi w Ministerstwie zasadami¹⁴. Minister przekazał środki w wysokości 123 tys. zł Polskiej Agencji Antydopingowej (zwiększając dotację podmiotową) z przeznaczeniem na uzupełnienie wzrostu wynagrodzeń do poziomu 20% w odniesieniu do ustawy budżetowej na 2023 r. (poz. 66 rezerw celowych budżetu państwa). Rozliczono 123 tys. zł, tj. 100% przekazanych środków.

(akta kontroli str. 263-531, 782-878)

W 2024 r. w wyniku pięciu decyzji Ministra zablokowana została kwota 490 258,3 tys. zł (w tym 11,5 tys. zł stanowiły planowane wydatki z rezerw celowych poz. 62 i 20), tj. w ramach działów: 926 Kultura fizyczna – 490 226,1 tys. zł oraz działu 750 Administracja publiczna (Urząd obsługujący Ministra) – 32,2 tys. zł. Decyzje o dokonaniu blokad podjęto na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp z tytułu nadmiaru posiadanych środków. Decyzje w sprawie blokowania planowanych na rok 2024 wydatków dotyczyły głównie planowanych dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego, które nie zostały w 2024 r. wykorzystane w ramach programu wieloletniego pn. „Program Olimpia – Program budowy przyszkolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich”¹⁵ w łącznej kwocie 470 000 tys. zł.

(akta kontroli str. 652-666, 679-692)

¹² Skutki przechodzącej decyzji MF/FS8.4143.3.265.2023.MF.5485 z dnia 14 października 2023 r.

¹³ Ustawa budżetowa na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256, ze zm.)

¹⁴ Tj. zasady przyznawania środków finansowych w ramach systemu motywacyjno-lojalnościowego, przeznaczonych na dodatki zadaniowe i specjalne dla osób zaangażowanych w przygotowanie prezydencji w Ministerstwie Sportu i Turystyki w okresie od 1 października do 31 grudnia 2024 r.

¹⁵ Dalej: Program Olimpia.

Na kulturę fizyczną (dział 926) wydatkowano łącznie 1 660 712,9 tys. zł (66% planu po zmianach)¹⁶. Wydatki te ponoszono w ramach rozdziałów: Obiekty sportowe (92601) – 510 111,9 tys. zł, Instytucje kultury fizycznej (92604) – 66 675,3 tys. zł, Zadania w zakresie kultury fizycznej (92605) – 894 123,5 tys. zł, Pozostała działalność (92695) – 189 802,2 tys. zł. Wydatki w dziale 750 wyniosły 50 572,4 tys. zł (96,5% planu po zmianach). Wydatki te ponoszono w ramach działów: Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej (75001) – 50 288,6 tys. zł oraz Prezydencja Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku (75076) – 283,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 1174)

Najwyższe wydatki według grup ekonomicznych kontrolowanej części (63,6%) wykonano w grupie dotacji w kwocie 1 087 915,9 tys. zł, stanowiącej 94,5% planu po zmianach¹⁷, tj.: 862 927,5 tys. zł (§§ 2810, 2820, 2830); 114 575,5 tys. zł (§ 2840); 70 000 tys. zł (§ 2430); 23 776,9 tys. zł (§ 2030); 9 216,9 tys. zł (§ 2570); 3 970 tys. zł (§ 2910)¹⁸ oraz 3 449,1 tys. zł (§ 2130). Były one wyższe od wydatków w 2023 r. o 77 421,7 tys. zł (8%). Wydatki przekazano w ramach 3607 umów.

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie w 2024 r. środków w łącznej kwocie 287 303,3 tys. zł (co stanowiło 17,5% wartości wydatków w tej grupie¹⁹), tj. wydatkowanych w ramach:

- dotacji podmiotowej dla Polskiej Agencji Antydopingowej – przekazano 9 218 tys. zł (rozliczono 9 216,9 tys. zł). W ramach dotacji poniesiono koszty: realizacji programu badań antydopingowych (4 095,2 tys. zł), obsługi administracyjno-prawnej (4 173,1 tys. zł), programu informacyjno-edukacyjnego (457 tys. zł) oraz obsługi Panelu Dyscyplinarnego (491,6 tys. zł);
- umowy nr 2024/0155/1144/UDot/DS/12/MP dotyczącej dofinansowania zadania publicznego ze środków budżetu państwa w ramach programu Aktywna Szkoła zawartej 24 kwietnia 2024 r. z Fundacją Orły Sportu – przekazano 175 430,2 tys. zł (rozliczono 145 496,3 tys. zł). Ministerstwo zleciło Fundacji Orły Sportu, zgodnie z przepisami art. 29 ust. 8 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie²⁰, realizację zadania publicznego pn. „Aktywna Szkoła”;
- umowy nr 2024/0003/0305/UDot/72/DSW o dofinansowanie zadania publicznego ze środków budżetu państwa zawartej 25 stycznia 2024 r. z Instytutem Sportu - Państwowym Instytutem Badawczym – przekazano 44 000 tys. zł (rozliczono 42 876,1 tys. zł). Ministerstwo zleciło, na podstawie art. 32b i 32c ustawy o sporcie w związku z art. 21 ust. 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych²¹, § 8 ust. 2 rozporządzenia z dnia 17 maja 2022 r. Ministra Sportu i Turystyki w sprawie stypendiów sportowych²² oraz § 3 ust. 1 pkt 21 rozporządzenia z dnia 23 października 2015 r. Rady Ministrów w sprawie

¹⁶ Plan po zmianach na 2024 r. – 1 847 642,2 tys. zł.

¹⁷ Plan po zmianach na 2024 r. – 1 150 556,9 tys. zł.

¹⁸ Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Zwrócono do Gminy Miejskiej Kraków z tytułu należności wynikających z wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 kwietnia 2024 r., sygn. akt: I GSK 92/24.

¹⁹ Na podstawie ewidencji księgowej na dzień sporządzenia sprawozdań budżetowych za grudzień 2024 r.

²⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1488, ze zm. Dalej: ustawa o sporcie.

²¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 534.

²² Dz. U. z 2022 r. poz. 1298.

nadania Instytutowi Sportu w Warszawie statusu państwowego instytutu badawczego²³, realizację zadania publicznego pn.: Stypendia sportowe (wraz z pochodnymi) dla zawodników, członków kadry narodowej – Team 100, uzdolnionych członków kadry narodowej w wieku 16-17 lat, trenerów;

- umowy nr 2024/0029/0010/UDot/18/DSW o dofinansowanie zadania publicznego ze środków budżetu państwa zawartej 7 marca 2024 r. z Polskim Związkiem Kajakowym – przekazano 15 969,8 tys. zł (rozliczono 15 866,5 tys. zł). Ministerstwo zleciło, na podstawie art. 29 ust. 7 ustawy o sporcie, realizację zadania publicznego: „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w Igrzyskach Olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku”;
- umowy nr 2024/0008/0017/UDot/61/DSW o dofinansowanie zadania publicznego ze środków budżetu państwa zawartej 15 lutego 2024 r. z Polskim Związkiem Towarzystw Wioślarskich – przekazano 14 700 tys. zł (rozliczono 14 489,7 tys. zł). Ministerstwo zleciło, na podstawie art. 29 ust. 7 ustawy o sporcie, realizację zadania publicznego: „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w Igrzyskach Olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku”;
- umowy nr 2024/0715/0273/UDot/DS/13/HN dotyczącej dofinansowania zadania publicznego ze środków budżetu państwa w ramach programu Wsparcia i Rozwoju Lig Akademickich zawartej 26 września 2024 r. z Akademickim Związkiem Sportowym – rozliczono 14 220,2 tys. zł (przyznano 14 500 tys. zł). Ministerstwo zleciło, zgodnie z przepisami art. 29 ust. 8 ustawy o sporcie, realizację zadania publicznego pn.: Ligii Akademickie AZS;
- umowy nr 2024/0009/0032/UDot/68/DSW o dofinansowanie zadania publicznego ze środków budżetu państwa zawartej 15 lutego 2024 r. z Polskim Związkiem Żeglarskim – przyznano 10 765 tys. zł (rozliczono 10 723,5 tys. zł). Ministerstwo zleciło, na podstawie art. 29 ust. 7 ustawy o sporcie, realizację zadania publicznego: „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w Igrzyskach Olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku”;
- umowy nr 2024/0952/2283/UDot/DS/04/WM dotyczącej dofinansowania zadania publicznego ze środków budżetu państwa w ramach programu Sport dla Wszystkich zawartej 3 października 2024 r. z Polską Fundacją Rozwoju Kajakarstwa – przyznano 3 000 tys. zł (rozliczono 3 000 tys. zł). Ministerstwo zleciło, zgodnie z przepisami art. 29 ust. 8 ustawy o sporcie, realizację zadania publicznego pn.: Bezpieczna woda 2024.

Przekazywanie środków finansowych następowało zgodnie z wymogami określonymi w art. 151 ust. 2 ufp, warunkami określonymi w umowie i zgłaszanymi przez beneficjentów zapotrzebowaniami. Rozliczenie następowało zgodnie z wymogami i w terminach określonych w umowach.

Stwierdzono jednak, że w niżej wymienionych umowach rozliczono wydatki poniesione przed zawarciem umowy, tj.:

²³ Dz. U. z 2023 r. poz. 214.

- w umowie nr 2024/0009/0032/UDot/68/DSW z dnia 15 lutego 2024 r. zawartej z Polskim Związkiem Żeglarskim.;
- w umowie nr 2024/0029/0010/UDot/18/DSW z dnia 7 marca 2024 r. zawartej z Polskim Związkiem Kajakowym;
- w umowie nr 2024/0008/0017/UDot/61/DSW z dnia 15 lutego 2024 r. zawartej z Polskim Związkiem Towarzystw Wioślarskich;
- w umowie nr 2024/0715/0273/UDot/DS/13/HN z dnia 26 września 2024 r. zawartej z Akademickim Związkiem Sportowym;
- w umowie nr 2024/0155/1144/UDot/DS/12/MP z dnia 24 kwietnia 2024 r. zawartej z Fundacją Orły Sportu.

Sekretarz Stanu Pan Piotr Borys wz. Ministra Sportu i Turystyki wyjaśnił, że pokrywanie wydatków poniesionych przed dniem podpisania umowy znajduje swoje uzasadnienie przede wszystkim w treści umowy, specyfice działalności sportowej, wymagającej ciągłości działań, jak też w przepisach m.in. ustawy o sporcie (art. 29 ust. 1).

Najwyższa Izba Kontroli zauważyła, że taki sposób zlecania zadań publicznych stwarzał ryzyko niezapewnienia ciągłości finansowania.

(akta kontroli str. 1067-1168, 1174, 1177, 1375-1451, 1505-1511)

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 45 981,9 tys. zł, tj. 97% planu po zmianach²⁴ i były wyższe w stosunku do roku 2023 o 6 583,6 tys. zł (16,7%). Największą kwotę wydatków stanowiły wydatki na świadczenia społeczne (33 678 tys. zł), tj. na: świadczenia paraolimpijskie w wysokości 15 580,5 tys. zł (wypłacone 277 osobom), świadczenia olimpijskie w wysokości 14 161 tys. zł (wypłacone 251 osobom), świadczenia dla medalistów zawodów „Przyjaźń 84” w wysokości 3 406,6 tys. zł (wypłacone 60 osobom), świadczenia dla medalistów olimpiady szachowej w wysokości 529,9 tys. zł (wypłacone dziewięciu osobom). Ponadto w 2024 r. poniesiono wydatki na: nagrody dla zawodników, trenerów, instruktorów oraz innych osób wyróżniających się szczególną aktywnością i uzyskujących wybitne osiągnięcia w działalności w zakresie sportu w wysokości 10 976,2 tys. zł (wypłacone 1016 osobom); stypendia w wysokości 1 262,8 tys. zł oraz wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń w wysokości 47,5 tys. zł. Pozostała kwota 17,4 tys. zł została przeznaczona na różne wydatki na rzecz osób fizycznych.

(akta kontroli str. 1177, 1179-1185, 1346-1349, 1355-1357)

Wydatki bieżące wyniosły 66 973,3 tys. zł (94,7% planu po zmianach²⁵) i w odniesieniu do wydatków w 2023 r. były wyższe o 9 138,4 tys. zł (15,8%). Wydatki bieżące zostały poniesione m.in. na: funkcjonowanie urzędu obsługującego Ministra (50 222,6 tys. zł), podatek od nieruchomości (8 655,3 tys. zł) oraz składki do organizacji międzynarodowych (1 682,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 1177, 1346-1349, 1355-1357)

Zrealizowane wydatki majątkowe wyniosły 510 414,1 tys. zł (39,3% planu po zmianach²⁶), w tym 510 111,9 tys. zł w dziale 926 – Kultura fizyczna (39,3% planu po zmianach) oraz 302,3 tys. zł w dziale 750 (Urząd obsługujący Ministra – 70,5% planu po zmianach). W porównaniu do wydatków wykonanych w 2023 r. były one niższe o 272 571,3 tys. zł (35%).

²⁴ Plan po zmianach na 2024 r. – 47 423,9 tys. zł.

²⁵ Plan po zmianach na 2024 r. – 70 686,3 tys. zł.

²⁶ Plan po zmianach na 2024 r. – 1 299 230,6 tys. zł.

Wydatki majątkowe w dziale 926 przekazano w ramach (230 umów): dotacji celowej na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) (§ 6330) – 452 634,3 tys. zł; dotacji celowej na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu (§ 6430) – 57 477,6 tys. zł. Zastępca Dyrektora Departamentu Ekonomiczno-Finansowego wyjaśniła, że wydatki majątkowe w części 25 były niższe od planowanych przede wszystkim w związku z realizacją Programu Olimpia, na realizację którego w 2024 r. zaplanowano środki w wysokości 1 200 000 tys. zł (wykonanie w 2024 r. na poziomie 34,8%), co w planie po zmianach stanowiło 92,4% łącznej kwoty środków zaplanowanych na wydatki majątkowe. Uchwałą Nr 132 Rady Ministrów z dnia 31 października 2024 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Olimpia - Program budowy przyszłolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich”²⁷ Program został zaktualizowany, jednocześnie zmieniona została wysokość środków finansowych planowanych do przyznania w 2024 r. na 950 000 tys. zł. Czynniki zewnętrzne wynikające głównie ze specyfiki procesu budowlanego, trudna sytuacja finansowa wnioskodawców oraz wzrost kosztów materiałów i komponentów niezbędnych do realizacji zadań wpłynęły na mało zawansowany stan robót, a w konsekwencji nastąpiły liczne rezygnacje z realizacji zadań.

(akta kontroli str. 683-687, 884-888, 1114, 1177, 1179-1185, 1346-1349)

Zobowiązania w części 25 na koniec 2024 r. wyniosły 3 251,1 tys. zł (były to zobowiązania Urzędu obsługującego Ministra) i w porównaniu do 2023 r. (2 697,1 tys. zł) były wyższe o 554,1 tys. zł. Zobowiązania wynikały głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi wobec pracowników. Na koniec 2024 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W 2024 r. nie wystąpiły wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 1177, 1346-1349, 1355-1357)

W Urzędzie obsługującym Ministra przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniosło w części 25 w 2024 r. 209 osób, tj. o cztery osoby więcej niż w 2023 r. Na koniec 2024 r. zatrudnionych było 215 osób, tj. o sześć osób mniej niż na koniec 2023 r. Na wynagrodzenia w dziale 750 (wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wydatkowano łącznie w 2024 r. 32 268,6 tys. zł, tj. o 5 815,8 tys. zł więcej niż w 2023 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Ministerstwie wyniosło 12 890,9 zł i w porównaniu do 2023 r. było wyższe o 2 111,5 zł (tj. o 20%).

(akta kontroli str. 729-781)

Badaniem objęto 47 wydatków bieżących pozapłacowych i majątkowych dysponenta trzeciego stopnia w łącznej kwocie 13 816,5 tys. zł²⁸. Próba badawcza stanowiła 18,6% wydatków zrealizowanych przez dysponenta trzeciego stopnia po wyeliminowaniu wydatków płacowych. Wydatki zostały wylosowane z systemu księgowego zapisów konta 130 – Rachunek bieżący jednostki (Urzędu obsługującego Ministra), z zastosowaniem metody MUS²⁹ oraz doboru celowego. Objęte badaniem wydatki zostały sprawdzone pod względem

²⁷ M.P. poz. 969.

²⁸ Zbadano 44 wydatki bieżące pozapłacowe na kwotę 13 621,7 tys. zł oraz trzy wydatki majątkowe na kwotę 194,8 tys. zł.

²⁹ Z ang. Monetary Unit Sampling – metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 708-728)

Na działania związane z promocją i reklamą w części 25 w 2024 r. MSiT dokonało wydatków w kwocie 1 534,4 tys. zł, co stanowiło wzrost w stosunku do 2023 r. o 13,3%. Za całość spraw związanych z kreowaniem i realizacją polityki komunikacyjnej i wizerunkowej Ministra i Ministerstwa, w tym w szczególności polityki medialnej w zakresie spraw należących do właściwości Ministra i Ministerstwa oraz obsługę rzecznika prasowego Ministra odpowiadało Biuro Komunikacji MSiT. Zadania z zakresu promocji i reklamy były realizowane przez Biuro Komunikacji (które również odpowiadało za ich koordynację) oraz Departament Współpracy Międzynarodowej MSiT. Jak wyjaśnił Dyrektor Generalny MSiT: „Część działań promocyjno-reklamowych została przez Ministerstwo Sportu i Turystyki zaplanowana. Były to aktywności związane z przewidzianymi wcześniej wydarzeniami³⁰ (...) Działania promocyjno-reklamowe prowadzone były także w odpowiedzi na aktualne wydarzenia i potrzeby. Ze względu na ich dynamiczny i często nieprzewidywalny charakter zaplanowanie wszystkich tego typu działań i ujęcie ich w harmonogramie na dany rok nie jest możliwe”. Ministerstwo w 2024 r. nie realizowało kampanii o charakterze informacyjnym przy finansowaniu ze środków funduszy celowych, funduszy obsługiwanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz środków Polskiego Funduszu Rozwoju. Ministerstwo nie prowadziło rejestru realizowanych w 2024 r. zadań promocyjno-reklamowych.

Szczegółowym badaniem objęto pięć wydatków poniesionych na działania promocyjno-reklamowe na kwotę 833,2 tys. zł, co stanowiło 54,3% ogółu wydatków poniesionych na ten cel. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 910-938)

W 2024 r. w ramach części 25 MSiT poniosło wydatki na zakup usług doradczych i eksperckich w kwocie 604,5 tys. zł w ramach realizacji 42 umów. Wydatki były realizowane w ramach § 4170 – Wynagrodzenie bezosobowe, § 4300 – Zakup usług pozostałych oraz § 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii. Umowy były zawierane m.in. na: pełnienie określonej w ustawie funkcji podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości w zakresie uprawnienia do certyfikowania kwalifikacji; realizację zadań w zakresie spraw obronnych, zarządzania kryzysowego oraz obrony cywilnej; wykonanie usługi „Audyt ochrony danych osobowych w Ministerstwie Sportu i Turystyki”.

Szczegółowym badaniem objęto wydatki na zakup usług doradczych i eksperckich (osiem umów) na łączną kwotę 310,2 tys. zł, tj. 51,3% wszystkich wydatków poniesionych na ten cel. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 939-1005)

Dysponent części 25 realizował czynności nadzorcze w obszarze wydatków m.in. przez sporządzanie okresowych analiz, o których mowa w art. 175 ust. 2 pkt 2-5 ufp, za I półrocze i trzy kwartały. Analizy obejmowały informacje w zakresie

³⁰ Tj.: kampania społeczna dotycząca roli kobiet w polskim sporcie – przewidziana w związku z planowanymi zmianami ustawy o sporcie; działania promocyjne związane z coroczną galą Plebiscytu Przeglądu Sportowego na Najlepszego Sportowca Polski (za rok 2023 i 2024); kampanie przeprowadzone w związku z Igrzyskami XXXIII Olimpiady Paryż 2024 oraz XVII Letnimi Igrzyskami Paraolimpijskimi; organizacja strefy Ministerstwa na pikniku z okazji dnia dziecka organizowanym co roku przez KPRM.

wykonania budżetu państwa w części 25, realizacji planów finansowych państwowych funduszy celowych (Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej³¹, Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów³²) oraz realizacji planów finansowych nadzorowanych jednostek: Centralnego Ośrodka Sportu w Warszawie i Polskiej Agencji Antydopingowej. Ponadto dokonywano comiesięcznej analizy realizacji planu rzeczowo-finansowego w części 25 w podziale na poszczególne jednostki organizacyjne. Dotacje celowe udzielone przez dysponenta podlegały ocenom na zasadach i warunkach określonych w umowach zawieranych z podmiotami, którym udzielana była dotacja.

(akta kontroli str. 705-707, 1148-1156, 1169-1170)

W ramach części 25 w 2024 r. Ministerstwo przeprowadziło 10 kontroli, z czego pięć których przedmiotem była prawidłowość wykorzystania udzielonych dotacji z części 25, tj.: cztery kontrole z lat ubiegłych zakończone w 2024 r. (Instytut Sportu - Państwowy Instytut Badawczy, Igrzyska Europejskie 2023 Sp. z o.o. – dwie kontrole³³, Polski Związek Alpinizmu), jedną kontrolę wszczętą i zakończoną w 2024 r. (Centralny Ośrodek Sportu w Warszawie), pięć kontroli wszczęto i nie zakończono do końca 2024 r. (Polski Związek Rugby, Polski Związek Badmintonu, Fundacja Narodowy Badminton, Związek Piłki Ręcznej w Polsce, Polski Związek Piłki Nożnej).

(akta kontroli str. 697-707, 889-909, 1148-1156)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 25 – Kultura fizyczna w 2024 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Wydatki ponoszone były z zachowaniem zasad wskazanych w ustawie o finansach publicznych w kwotach wynikających z zatwierdzonego planu finansowego po zmianach na zadania służące realizacji celów jednostki.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2024 r. przez dysponenta części 25 – Kultura fizyczna i sprawozdań jednostkowych dysponenta głównego oraz dysponenta trzeciego stopnia (w Urzędzie obsługującym Ministra):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,

³¹ Państwowy fundusz celowy utworzony na podstawie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 227, ze zm.).

³² Państwowy fundusz celowy utworzony na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).

³³ Kontrola prawidłowości wykorzystania środków publicznych przekazanych w 2022 r. i 2023 r. na realizację zadania publicznego pn. Dofinansowanie przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 r., w wyniku których Minister wniósł o zwrot kwoty 48 734,9 tys. zł jako dotacji pobranej w nadmiernej wysokości (wraz z odsetkami) oraz o zwrot kwoty 18,4 tys. zł jako dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem (wraz z odsetkami).

- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 25 na podstawie sprawozdań jednostkowych (dysponenta części budżetowej oraz dysponenta trzeciego stopnia). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż nastąpiło opóźnienie w przekazaniu łącznych sprawozdań za rok 2024 (Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28 Programy) części 25. Termin na przekazanie sprawozdań łącznych upływał w dniu 28 lutego 2025 r. (piątek), natomiast sprawozdania zostały przekazane w dniu 3 marca 2025 r. (poniedziałek). Opóźnienie, jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora Departamentu Ekonomiczno-Finansowego, „spowodowane było problemem z połączeniem sieciowym. Po ustąpieniu problemu sprawozdania zostały niezwłocznie przekazane, tj. w kolejnym dniu roboczym, w którym przyczyna techniczna została usunięta. Zgodnie z § 11 ust. 4 pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁴ w przypadku braku możliwości terminowego przekazania sprawozdań w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa spowodowanych innymi przyczynami technicznymi systemu dotyczącymi pojedynczych przypadków – (...) sprawozdania przekazuje się w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa najpóźniej pierwszego dnia roboczego następującego po dniu usunięcia przyczyny technicznej.”

(akta kontroli str. 889-909, 1179-1316, 1343-1349, 1355-1357, 1363-1374)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych 25 – Kultura fizyczna. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał racjonalny sposób kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań.

Część 40 – Turystyka

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. kontrola dochodów budżetowych w części 40 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

³⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 133. Dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W ustawie budżetowej na rok 2024 dochody budżetowe w części 40 zaplanowano w kwocie 61 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 546,6 tys. zł i były wyższe o 353 tys. zł od dochodów wykonanych w 2023 r. (193,5 tys. zł). Najwyższy udział w dochodach stanowiły wpływy: z różnych dochodów (407,7 tys. zł, tj. 75% ogółu dochodów), ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności (58,9 tys. zł) oraz wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (55,8 tys. zł).

W Urzędzie obsługującym Ministra (dysponent trzeciego stopnia) zrealizowane dochody wyniosły 6,3 tys. zł, tj. o 2,1 tys. zł mniej do zrealizowanych w 2023 r. (8,4 tys. zł). Największy udział w dochodach stanowiły wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (2,2 tys. zł), wpływy z różnych dochodów (1,8 tys. zł) oraz wpływy z różnych opłat (1,8 tys. zł).

Stan należności pozostałych do zapłaty w części 40 na koniec 2024 r. wyniósł łącznie 18,1 tys. zł, w tym zaległości netto 1 zł. W porównaniu do stanu z końca 2023 r. należności były niższe o 90,3 tys. zł (108,4 tys. zł). Należności wynikały z tytułu zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności.

Na koniec 2024 r. w Urzędzie obsługującym Ministra nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty.

(akta kontroli str. 247-262, 1173, 1179-1185, 1317-1319, 1350-1351, 1365)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2024 w części 40 zaplanowano wydatki w wysokości 116 997 tys. zł³⁵. Plan wydatków został zwiększony środkami rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 142,9 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 117 139,9 tys. zł. Zrealizowane w 2024 r. wydatki wyniosły 112 490,4 tys. zł (96% planu po zmianach) i były wyższe o 5 533,2 tys. zł od wydatków zrealizowanych w 2023 r. (106 957,2 tys. zł).

Wydatki dysponenta trzeciego stopnia w 2024 r. zrealizowano w kwocie 12 446,7 tys. zł (plan po zmianach stanowił 14 246,9 tys. zł) i były wyższe o 470,8 tys. zł niż wydatki dysponenta trzeciego stopnia zrealizowane w 2023 r. (11 975,9 tys. zł).

W 2024 r. plan wydatków w części 40 nie został zwiększony środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej budżetu państwa.

(akta kontroli str. 1176, 1178, 1350-1354, 1358-1362)

Środki rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 142,9 tys. zł zostały wykorzystane w 97%, tj. w kwocie 139 tys. zł, w tym m.in. na:

- sfinansowanie wynagrodzenia oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (wraz z pochodnymi) dla osoby odwołanej z kierowniczego stanowiska państwowego w MSiT (poz. 21) – przyznano środki w wysokości 75,2 tys. zł;
- sfinansowanie zadań związanych z przygotowaniem i sprawowaniem Przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r. (poz. 62) – przyznano środki w wysokości 66,2 tys. zł.

Szczegółowemu badaniu poddano wydatkowanie i rozliczenie środków poz. 62 rezerw celowych budżetu państwa przeznaczonych na sfinansowanie zadań

³⁵ Przed nowelizacją ustawy budżetowej – 114 997 tys. zł.

związanych z przygotowaniem i sprawowaniem Przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r. na łączną kwotę 53,7 tys. zł (37,6% środków przyznanych w ramach rezerw celowych). Z przyznanych środków wydatkowano 50,7 tys. zł. Środki rezerwy celowej zostały przeznaczone na sfinansowanie systemu motywacyjno-lojalnościowego dla członków korpusu prezydencji, pracowników zaangażowanych w 2024 r. w przygotowania polskiego przewodnictwa w Radzie UE w I połowie 2025 r. Środki wydatkowano zgodnie z przyjętymi w Ministerstwie zasadami³⁶ oraz zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 532-651, 782-878)

W 2024 r. Minister dokonał, na podstawie trzech decyzji, blokad planowanych wydatków w części 40 na łączną kwotę 802,2 tys. zł. Blokad wydatków zostały dokonane w ramach działów: 630 Turystyka – 362 tys. zł oraz działu 750 Administracja publiczna (Urząd obsługujący Ministra) – 440,2 tys. zł. Decyzje o dokonaniu blokad podjęto na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp z tytułu nadmiaru posiadanych środków.

(akta kontroli str. 667-678, 688-692)

Na turystykę (dział 630) wydatkowano łącznie 103 538,9 tys. zł (97% planu po zmianach)³⁷. Wydatki te ponoszono w ramach rozdziałów: Polska Organizacja Turystyczna (63002) – 87 857,1 tys. zł, Zadania w zakresie upowszechniania turystyki (63003) – 12 186,6 tys. zł, Pozostała działalność (63095) – 3 495,3 tys. zł. Wydatki w dziale 750 wyniosły 8 951,4 tys. zł (86% planu po zmianach). Wydatki te ponoszono w ramach działów: urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej (75001) – 8 889,1 tys. zł oraz Prezydencja Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku (75076) – 62,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 1176, 1178, 1350-1354, 1358-1362)

Wydatki na dotacje w części 40 wyniosły 99 965,9 tys. zł, tj. 97,3% planu po zmianach³⁸. Były one wyższe od wydatków w 2023 r. o 5 215,6 tys. zł. Środki przekazano dla 50 jednostek tj.: w ramach dotacji podmiotowej rozliczono kwotę 87 779,3 tys. zł (§ 2570 – Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych, dla Polskiej Organizacji Turystycznej) oraz w ramach dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom i stowarzyszeniom (§§ 2810, 2820) rozliczono kwotę 12 186,6 tys. zł.

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie w 2024 r. środków w łącznej kwocie 1 807,3 tys. zł. (co stanowiło 15% wartości wydatków tej grupy) wydatkowanych w związku z rozstrzygnięciem konkursu pn. Program wsparcia turystyki. Zbadane umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego ze środków budżetu państwa zostały zawarte na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³⁹, w ramach:

- umowy nr 2024/0005/2616/UDot/DT/BP/IC z dnia 13 czerwca 2024 r. zawartej z Fundacją Media World Cup – przekazano 327,1 tys. zł (rozliczono 325,3 tys. zł), na realizację zadania publicznego pt. Platforma

³⁶ Tj. zasady przyznawania środków finansowych w ramach systemu motywacyjno-lojalnościowego, przeznaczonych na dodatki zadaniowe i specjalne dla osób zaangażowanych w przygotowanie prezydencji w Ministerstwie Sportu i Turystyki w okresie od 1 października do 31 grudnia 2024 r.

³⁷ Plan po zmianach na 2024 r. – 106 778 tys. zł.

³⁸ Plan po zmianach na 2024 r. – 102 713 tys. zł.

³⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, ze zm.

- „Active time in Poland” – portal, mobiny pilot oraz cyfrowy konfigurator produktów turystycznych dla aktywnych;
- umowy nr 2024/0049/2283/UDot/DT/BP/JKK z dnia 17 czerwca 2024 r. zawartej z Polską Fundacją Rozwoju Kajakarstwa – przekazano 340 tys. zł (rozliczono całość), na realizację zadania publicznego pt. „Akcja Lato z Nurtem 2024”;
 - umowy nr 2024/0012/2285/UDot/DT/BP/IS z dnia 17 czerwca 2024 r. zawartej z Tatrzańskim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym – przekazano 386,1 tys. zł (rozliczono 386,1 tys. zł), na realizację zadania publicznego pt. „Wzrost bezpieczeństwa turystów poprzez zakup sprzętu do ratownictwa w warunkach zimowych i wyposażenia osobistego ratowników górskich”;
 - umowy nr 2024/0022/2764/UDot/DT/BP/IS z dnia 13 czerwca 2024 r. zawartej z Towarzystwem Miłośników Regionu Dobrzyńskiego – przekazano 357,2 tys. zł (rozliczono całość), na realizację zadania publicznego pt. „Odkryj Beskid Wyspowy 2024 Główny Szlak Beskidu Wyspowego”;
 - umowy nr 2024/0031/0097/UDot/DT/BP/DSJ z dnia 20 czerwca 2024 r. zawartej z Polską Izbą Turystyki – rozliczona kwota dotacji 396,9 tys. zł (przyznano 400 tys. zł), na realizację zadania publicznego pt. „Funkcjonowanie rynku usług turystycznych – bezpieczny turysta, bezpieczne dziecko, bezpieczny wypoczynek – Priorytety dla najwyższych standardów polskiej branży hotelarskiej i turystycznej”.

Przekazywanie dotacji następowało zgodnie z wymogami określonymi w art. 151 ust. 2 ufp, warunkami określonymi w umowie i zgłaszanymi przez beneficjentów zapotrzebowaniami. Rozliczenie dotacji następowało zgodnie z wymogami i w terminach określonych w umowach.

(akta kontroli str. 1022-1066, 1178, 1350-1354, 1358-1362, 1452-1504)

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 7,9 tys. zł, tj. 34,5% planu po zmianach⁴⁰ i były niższe w stosunku do roku 2023 o 8,7 tys. zł. Zostały one poniesione na wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń.

Wydatki bieżące wyniosły 12 399,4 tys. zł (89,3% planu po zmianach⁴¹) i w odniesieniu do wydatków w 2023 r. były wyższe o 739,8 tys. zł. Wydatki bieżące zostały poniesione m.in. na: funkcjonowanie urzędu obsługującego Ministra (8 904,2 tys. zł) oraz składki do organizacji międzynarodowych (870,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 1176, 1178, 1350-1354, 1358-1362)

Zrealizowane wydatki majątkowe wyniosły 117,1 tys. zł (22,3% planu po zmianach⁴²), w tym 77,8 tys. zł w dziale 630 – Turystyka (43,2% planu po zmianach) oraz 39,4 tys. zł w dziale 750 (Urząd obsługujący Ministra – 11,4% planu po zmianach). W porównaniu do wydatków wykonanych w 2023 r. były one niższe o 413,5 tys. zł.

Wydatki majątkowe w dziale 630 zostały zrealizowane w formie dotacji celowej na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych (§ 6220) dla Polskiej Organizacji Turystycznej na zakup sprzętu informatycznego i nagłaśniającego oraz oprogramowania.

⁴⁰ Plan po zmianach na 2024 r. – 23 tys. zł.

⁴¹ Plan po zmianach na 2024 r. – 13 878,9 tys. zł.

⁴² Plan po zmianach na 2024 r. – 525 tys. zł.

Wydatki majątkowe w dziale 750 zaplanowano w kwocie 345 tys. zł (plan po zmianach). W planie rzeczowo-finansowym ujęto trzy zadania, z czego: jedno zadanie zostało zrealizowane w całości (dot. urządzeń i sprzętu administracyjnego oraz wyposażenia biurowego), jedno zadanie zostało zrealizowane częściowo (dot. sprzętu łączności i teleinformatycznego wraz z oprogramowaniem), zaś jedno nie zostało zrealizowane (zakup samochodu osobowego⁴³). Środki w kwocie 172,4 tys. zł zostały zgłoszone do blokady (decyzja Ministra Sportu i Turystyki 40.4143.12.1.2024.BD z 9 grudnia 2024 r.).

(akta kontroli str. 667, 880-883, 1028-1036, 1350-1354, 1358-1362)

Kwota zobowiązań na koniec 2024 r. wyniosła łącznie 554,5 tys. zł (były to zobowiązania Urzędu obsługującego Ministra) i w porównaniu do 2023 r. (450,8 tys. zł) była wyższa o 103,6 tys. zł. Zobowiązania wynikały głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń. Na koniec 2024 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W 2024 r. nie wystąpiły wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 1178, 1352-1354, 1358-1360)

W Ministerstwie przeciętne zatrudnienie w części 40 w 2024 r. (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) wyniosło 36 osób, tj. o dwie osoby więcej niż w 2023 r. Na koniec 2024 r. zatrudnionych było 50 osób, tj. o 11 osób więcej niż na koniec 2023 r. Na wynagrodzenia w dziale 750 (wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wydatkowano łącznie w 2024 r. 5 236,8 tys. zł, tj. o 872,2 tys. zł więcej niż w 2023 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Ministerstwie w 2024 r. wyniosło 12 220,8 zł i było o 1 567,1 zł wyższe niż w 2023 r.

(akta kontroli str. 729-781)

Badaniem objęto 35 wydatków bieżących pozapłacowych i majątkowych dysponenta trzeciego stopnia w łącznej kwocie 4 143,1 tys. zł⁴⁴. Próba badawcza stanowiła 67,3% wydatków zrealizowanych przez dysponenta trzeciego stopnia po wyeliminowaniu wydatków płacowych. Wydatki zostały wylosowane z systemu księgowego zapisów konta 130 – Rachunek bieżący jednostki (Urzędu obsługującego Ministra), z zastosowaniem metody MUS⁴⁵ oraz doboru celowego. Objęte badaniem wydatki zostały sprawdzone pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 708-728)

Na działania związane z promocją i reklamą w części 40 w 2024 r. MSiT dokonało wydatków w kwocie 12,9 tys. zł. Szczegółowym badaniem objęto jeden wydatek na działania promocyjno-reklamowe na kwotę 12,1 tys. zł, tj. 93,8% wszystkich wydatków poniesionych na ten cel. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 910-939)

W 2024 r. w części 40 MSiT poniosło wydatki na zakup usług doradczych i eksperckich w kwocie 39 tys. zł w ramach realizacji 27 umów. Wydatki były realizowane w ramach § 4170 – Wynagrodzenie bezosobowe oraz § 4300 – Zakup usług pozostałych. Umowy były zawierane m.in. na: wykonanie dzieł

⁴³ W związku z zabezpieczeniem samochodów w ramach nieodpłatnego użyczenia podjęto decyzję o rezygnacji z zakupu samochodów osobowych na potrzeby MSiT.

⁴⁴ Zbadano 33 wydatki bieżące pozapłacowe na kwotę 4 113,7 tys. zł oraz dwa wydatki majątkowe na kwotę 29,3 tys. zł.

⁴⁵ Z ang. Monetary Unit Sampling – metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

polegających na sporządzeniu opinii; realizację zadań w zakresie spraw obronnych, zarządzania kryzysowego oraz obrony cywilnej; wykonanie usługi „Audyt ochrony danych osobowych w Ministerstwie Sportu i Turystyki”; pełnienia określonej w ustawie funkcji podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości w zakresie uprawnienia do certyfikowania kwalifikacji.

Szczegółowym badaniem objęto wydatki na zakup usług doradczych i eksperckich (siedem umów) na łączną kwotę 12,6 tys. zł, tj. 32,4% wszystkich wydatków wykazanych na te działania. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 939-1005)

Dysponent części 40 realizował czynności nadzorcze w obszarze wydatków m.in. przez sporządzanie okresowych analiz, o których mowa w art. 175 ust. 2 pkt 2-5 ufp, za I półrocze i trzy kwartały. Analizy obejmowały informacje w zakresie wykonania budżetu państwa w części 40 Turystyka oraz realizacji planu finansowego nadzorowanej jednostki: Polskiej Organizacji Turystycznej. Ponadto dokonywano comiesięcznej analizy realizacji planu rzeczowo-finansowego w części 40 w podziale na poszczególne jednostki organizacyjne. Dotacje celowe udzielone przez dysponenta podlegały ocenom na zasadach i warunkach określonych w umowach zawieranych z podmiotami, którym udzielana była dotacja.

(akta kontroli str. 705-707, 1028-1036, 1171)

W ramach części 40 w 2024 r. Ministerstwo przeprowadziło jedną kontrolę w zakresie przestrzegania przez gestora obiektu Hotel Gołębiewski w Mikołajkach przepisów dotyczących świadczenia usług hotelarskich określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych⁴⁶.

(akta kontroli str. 697-707, 889-909)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 40 – Turystyka w 2024 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Wydatki ponoszone były z zachowaniem zasad wskazanych w ustawie o finansach publicznych w kwotach wynikających z zatwierdzonego planu finansowego po zmianach na zadania służące realizacji celów jednostki.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2024 r. przez dysponenta części 40 – Turystyka i sprawozdań jednostkowych dysponenta głównego oraz dysponenta trzeciego stopnia (w Urzędzie obsługującym Ministra):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

⁴⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1944.

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 40 na podstawie sprawozdań jednostkowych (dysponenta części budżetowej oraz dysponenta trzeciego stopnia). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż nastąpiło opóźnienie w przekazaniu łącznych sprawozdań za rok 2024 (Rb-23, Rb-27, Rb-28) części 40. Termin na przekazanie sprawozdań łącznych upływał w dniu 28 lutego 2025 r. (piątek), natomiast sprawozdania zostały przekazane w dniu 3 marca 2025 r. (poniedziałek). Opóźnienie, jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora Departamentu Ekonomiczno-Finansowego, „spowodowane było problemem z połączeniem sieciowym. Po ustąpieniu problemu sprawozdania zostały niezwłocznie przekazane, tj. w kolejnym dniu roboczym, w którym przyczyna techniczna została usunięta. Zgodnie z § 11 ust. 4 pkt 1b rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej w przypadku braku możliwości terminowego przekazania sprawozdań w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa spowodowanych innymi przyczynami technicznymi systemu dotyczącymi pojedynczych przypadków – (...) sprawozdania przekazuje się w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa najpóźniej pierwszego dnia roboczego następującego po dniu usunięcia przyczyny technicznej.”

(akta kontroli str. 889-909, 1179-1281, 1317-1342, 1350-1374)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał racjonalny sposób kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań.

OBSZAR

V. Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 3 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁴⁷ umotywowanych zastrzeżeń do

⁴⁷ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego

wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 11 kwietnia 2025 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Piotr Miklis

/podpisano elektronicznie/